
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 3/6(18), 108-113

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. PEŁNIENIE FUNKCJI PRZEZ CZŁONKA ORGANÓW ADWOKATURY W RAZIE WSZCZĘCIA PRZECIWKO NIEMU POSTĘPOWANIA DYSCYPLINAR- NEGO LUB SKAZANIA ORZECZENIEM DYSCYPLINARNYM

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 20 marca 1959 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy pełnienia funkcji przez adwokatów będących członkami organów adwokatury w razie wszczęcia przeciwko nim postępowania dyscyplinarnego lub skazania ich prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym,

u c h w a ł i ł, co następuje:

1. uchwała Wydziału Wykonawczego z dnia 25 kwietnia 1958 r. stanowiąca: „członek organów adwokatury, przeciwko któremu wniesiony został akt oskarżenia w postępowaniu dyscyplinarnym, obowiązany jest z tą chwilą zaprzestać funkcji w organach adwokatury aż do czasu prawomocnego zakończenia jego sprawy dyscyplinarnej” dotyczy nie tylko funkcji szczególnych, jak np. dziekana, wicedziekana, sekretarza lub skarbnika rady adwokackiej, lecz wszelkich w ogóle funkcji związanych z wykonywaniem przezeń mandatu, a więc i uczestniczenia w posiedzeniach danego organu;
2. zaprzestanie wykonywania funkcji związanych z mandatem obowiązuje również w razie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych;
3. adwokat — członek organu adwokatury, w wypadku skazania go prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym na karę zawieszenia w czynnościach zawodowych lub też na karę nagany, obowiązany jest rzec się piastowanego przez siebie mandatu, a gdyby mandatu nie złożył, właściwy organ adwokatury rozważy kwestię odwołania go w trybie art. 10 ust. 2 ustawy o ustr. adw.

U z a s a d n i e n i e

Uchwałą z dnia 25 kwietnia 1958 r. Wydział Wykonawczy postanowił, że „członek organów adwokatury, przeciwko któremu wniesiony został akt oskarżenia w postępowaniu dyscyplinarnym, obowiązany jest z tą chwilą zaprzestać pełnienia funkcji w organach adwokatury aż do czasu prawomocnego zakończenia jego sprawy dyscyplinarnej”.

Na skutek podniesionych przez jedną z rad adwokackich wątpliwości, czy uchwała powyższa dotyczy jedynie funkcji szczególnych, jak np. dziekana lub sekretarza rady adwokackiej, czy też w ogóle oznacza niemożność pełnienia jakichkolwiek funkcji związanych z piastowanym mandatem, a więc np. w postaci brania przez członka danego organu udziału w posiedzeniach — zaszła potrzeba wyjaśnienia tej sprawy, jak również wyjaśnienia ewentualnych skutków kary dyscyplinarnej wymierzonej prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym.

W związku z tym. Wydział Wykonawczy zważył, co następuje:

Uchwałę z dnia 25 kwietnia 1958 r. należy rozumieć w ten sposób, że dotyczy ona nie tylko funkcji szczególnych pełnionych przez członka organu adwokatury, ale wszelkich w ogóle funkcji związanych z piastowanym mandatem, w tym również i brania udziału w posiedzeniach danego organu. Przyjęcie tej interpretacji znajduje swoje uzasadnienie w tym, że nie byłoby rzeczą właściwą, żeby członek organu adwokatury wykonywał jakiegokolwiek funkcje związane z piastowanym mandatem w okresie, gdy przeciwko niemu został wniesiony akt oskarżenia w postępowaniu dyscyplinarnym, przy czym w niektórych wypadkach branie udziału w posiedzeniach byłoby wręcz niemożliwe, np. gdyby chodziło o członka komisji dyscyplinarnej.

Następnym zagadnieniem jest kwestia dopuszczalności piastowania mandatu członka organu adwokatury, gdyby członek ten został zawieszony w czynnościach zawodowych wskutek prawomocnie orzeczonej kary dyscyplinarnej lub orzeczenia o tymczasowym zawieszeniu.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1950 r. o u.a. nie zawiera w tym względzie żadnych postanowień. Natomiast § 11 Regulaminu walnych zgromadzeń pozbawia prawa udziału w walnym zgromadzeniu członka izby adwokackiej w okresie jego zawieszenia w czynnościach zawodowych wskutek orzeczonej kary dyscyplinarnej lub wskutek tymczasowego zawieszenia, z brzmienia zaś § 30 tegoż regulaminu wynika, że w podobnym wypadku członek izby traci również bierne prawo wyborcze, gdyż komisja wyborcza, badając zgłoszone kandydatury, uznaje zgłoszenie za nieważne, jeżeli chodzi o kandydata zawieszony w czynnościach zawodowych. Jeżeli zatem członek izby zawieszony w czynnościach zawodowych nie ma nie tylko biernego prawa wyborczego, lecz nawet prawa brania udziału w walnym zgromadzeniu izby, której jest członkiem, to *a fortiori* należy uznać, że w każdym razie gdy został skazany na karę zawieszenia prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym, nie powinien również piastować mandatu członka organu adwokatury.

Odmienne nieco przedstawia się sytuacja, gdy członek organu adwokatury został zawieszony w czynnościach zawodowych tymczasowo, gdyż z samego pojęcia tymczasowości wynika, że postanowienie o zawieszeniu ma charakter jedynie prewencyjny i w niczym nie przesądza ani o słuszności postanowienia w tym względzie, ani o orzeczeniu o winie. Zawieszenie zatem tymczasowe w czynnościach zawodowych powinno powodować jedynie zaprzestanie pełnienia wszelkich funkcji związanych z mandatem, tak jak to ma miejsce w wypadku wniesienia przeciwko adwokatowi aktu oskarżenia w postępowaniu dyscyplinarnym. Podobna jest sytuacja adwokata skazanego na karę zawieszenia nieprawomocnym jeszcze orzeczeniem dyscyplinarnym.

Pozostaje wreszcie do rozstrzygnięcia kwestia skutków skazania adwokata, będącego członkiem organu adwokatury, na karę niższą niż zawieszenie w czynnościach zawodowych. Ponieważ ani ustawa, ani Regulamin walnych zgromadzeń nie dają w tym względzie żadnych podstaw do rozstrzygnięcia tej kwestii, należy ich szukać w doświadczeniu życiowym. Doświadczenie życiowe zaś uczy, że zawód adwokacki jest zawodem trudnym i nawet przy dobrej woli i staranności adwokat może być narażony na wszczęcie przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego. Skazanie jednak adwokata na karę nagany samo przez się świadczy o powadze ciężącego na nim zarzutu. Toteż wymierzenie tej kary prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym prowadzi do wniosku, że adwokat w takim wypadku, podobnie jak i w wypadku prawomocnego zawieszenia go w czynnościach zawodowych, powinien piastowany przez siebie mandat złożyć.

Gdyby tej konsekwencji wypływającej z wyroku skazującego członek organu adwokatury sam nie wyciągnął, organ, którego jest członkiem, powinien rozważyć kwestię jego odwołania w trybie art. 10 ust. 2 ustawy o ustroju adwokatury.

2. TABLICZKI INFORMACYJNE ADWOKATÓW PROWADZĄCYCH KANCELARIE INDYWIDUALNE

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 20 marca 1959 r.).

Uchwałą z dnia 1 lutego 1957 r. Wydział Wykonawczy uznał za celowe zezwolić adwokatom — członkom zespołów adwokackich na posiadanie tabliczek informacyjnych na zewnętrznych ścianach domów, w których zamieszkują. Tabliczki te tak co do rozmiarów, jak i co do napisów muszą być jednolite i odpowiadać wskazanym przez rady adwokackie warunkom. Poza imieniem i nazwiskiem adwokata na tabliczce powinna być zamieszczona wzmianka o adresie zespołu, do którego dany adwokat należy. W uzasadnieniu powyższej uchwały zostało podkreślone, że wywieszka stanowi urządzenie, którego celem powinno być ułatwienie klientowi odnalezienia danego adwokata. Wywieszka adwokacka powinna służyć nie reklamie czy werbowaniu klientów, lecz jedynie wygodzie klienta.

W związku z tym stanowiskiem Wydział Wykonawczy w dniu 21 czerwca 1957 r. powziął dodatkową uchwałę wyjaśniającą, że można wywieszać tabliczki informacyjne tylko wtedy, gdy adwokat mieszka w tej samej miejscowości, w jakiej znajduje się siedziba zespołu, do którego należy. Uchwałę tę potwierdziła Naczelna Rada Adwokacka na plenarnym posiedzeniu odbytym w dniu 1 marca 1958 r., uchylając na mocy art. 38 ust. 1 u. o ustr. adw. uchwały rad adwokackich zezwalające adwokatom zamieszkałym poza miejscowością, w której mają siedzibę zawodową (ze względu na przynależność do istniejącego tam zespołu adwokackiego), na posiadanie na domach w miejscu swego zamieszkania tabliczek informacyjnych, i polecając radom adwokackim, aby zarządziły zdjęcie tabl. czek umieszczonych w miejscach zamieszkania adwokatów, jeżeli znajdują się one poza miejscowościami siedziby zespołów, do których ci adwokaci należą.

Uchwały powyższe, jak wynika z ich treści, dotyczyły wyłącznie tabliczek wywieszonych przez adwokatów członków zespołów, nie poruszały natomiast kwestii tabliczek wywieszanych przez adwokatów praktykujących indywidualnie. Z pocz-

nionych w tym względzie obserwacji wynika, że adwokaci praktykujący indywidualnie w bardzo licznych wypadkach nie przestrzegają zasady, że tabliczka informacyjna, wskazująca miejsce zamieszkania adwokata, nie może służyć celom reklamy, lecz ma jedynie na celu wygodę klienta, ułatwiając mu zorientowanie się, czy trafił pod właściwy adres, i odszukanie lokalu, w którym adwokat prowadzi swą kancelarię. Ponadto w niektórych wypadkach, gdy adwokat nie mieszka w obranej przez siebie siedzibie i nie ma prawa prowadzenia kancelarii w miejscu swego faktycznego zamieszkania, umieszcza mimo to tabliczkę na zewnętrznej ścianie domu, w którym znajduje się jego mieszkanie prywatne. Wypadki tego rodzaju nie mogą być tolerowane, podobnie jak nie może być tolerowane wywieszanie takich tabliczek, które ze względu na swe rozmiary lub zamieszczone na nich dodatkowe napisy mogą mieć cechy reklamy.

W tym stanie rzeczy Wydział Wykonawczy uchwała:

1. zobowiązać wszystkie rady adwokackie do ustalenia typu tabliczek informacyjnych, których używanie jest dozwolone adwokatom prowadzącym kancelarie indywidualnie, z tym zastrzeżeniem, że powinny być dokładnie określone rozmiary, forma i treść takiej tabliczki, jak również do ustalenia we własnym zakresie terminu, do upływu którego adwokaci prowadzący kancelarie indywidualne powinni zastąpić używane dotychczas tabliczki informacyjne tabliczkami typu ustalonego przez radę adwokacką;
2. zobowiązać wszystkie rady adwokackie do wydania zarządzenia nakazującego adwokatom prowadzącym kancelarie indywidualne, a zamieszkałym poza obraną siedzibą, niezwłoczne zdjęcie tabliczek informacyjnych, jeśli tabliczki takie znajdują się na domach, w których zamieszkują.

3. FORMA PRZEPROWADZANIA REWIZJI W KANCELARII ADWOKACKIEJ

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 20 marca 1959 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Generalnej Prokuratury Nr DSD I Prez. 1286/58 dotyczącego przeprowadzenia rewizji w kancelariach adwokackich,

postanowił:

zwrócić się do Generalnej Prokuratury z przedstawieniem następujących uwag i postulatów.

Przepisy kodeksu postępowania karnego o rewizji i zatrzymaniu rzeczy (art. 129—147) mają zastosowanie do adwokatów na równi z innymi osobami. Adwokat istotnie nie korzysta w tym zakresie z żadnego immunitetu.

Przy przeprowadzaniu u adwokatów rewizji połączonej z wglądem do akt adwokackich należy jednak stosować art. 143 § 2 i art. 144 k.p.k., co w konkretnej sprawie adw. X z G. nie nastąpiło.

Według wyjaśnień adw. X w jego piśmie do Rady Adwokackiej w Z. z dnia 8 września 1958 r. rewizji dokonał asesor prokuratury, a więc niesędzia i niepro-

kurator. Przeprowadzający rewizję zabrał akta adwokackie mimo sprzeciwu adw. X bez ich opieczętowania. Wreszcie wbrew art. 144 k.p.k. nie wezwano adw. X do obecności przy przejrzeniu akt.

Ścisłe przestrzeganie przepisów art. 143 i 144 k.p.k. w razie dokonywania rewizji u adwokatów jest konieczne. Nie chodzi o przywilej lub immunitet adwokata, lecz o przestrzeganie w interesie ogólnospołecznym tajemnicy zawodowej, której dochowanie powinno być adwokatom umożliwione zgodnie z art. 53 ustawy o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1959 r. Nr 8, poz. 41)

Naczelna Rada Adwokacka popiera również postulat Rady Adwokackiej w Z. zmierzający do tego, by umożliwić przedstawicielowi Rady Adwokackiej obecność przy dokonywaniu rewizji u adwokatów. Postulat ten nie znajduje wprawdzie bezpośredniego oparcia w żadnym przepisie prawnym, ale da się pogodzić z art. 136 k.p.k.; ponadto pozostaje on w zgodzie z wieloletnią praktyką (przyjętą zarówno w okresie międzywojennym, jak i powojennym) powoływania do obecności przy rewizji dziekana lub delegata rady adwokackiej. Przestrzeganie nadal tej praktyki jest pożądane jako gwarancja zachowania ustanowionego przez prawo obowiązku strzeżenia adwokackiej tajemnicy zawodowej, nie jest ona bowiem w żadnej mierze ani szkodliwa dla wymiaru sprawiedliwości, ani nie może powodować żadnych trudności technicznych dla organów prokuratury.

4. PUBLIKOWANIE W „PALESTRZE” ZGŁOSZEŃ ADWOKATÓW PRAGNĄCYCH WYMIENIĆ SIEDZIBĘ Z INNYMI ADWOKATAMI

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 20 marca 1959 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu wniosku Rady Adwokackiej w W. w sprawie utworzenia przy Naczelnej Radzie Adwokackiej komórki dla rejestracji zgłoszeń adwokatów ubiegających się o przeniesienie siedziby oraz publikowania odpowiednich komunikatów w „Palestrze”,

postanowił:

wyjaśnić Radzie Adwokackiej w W., że realizacja jej projektu nie jest możliwa bez zgromadzenia danych co do rozmiarów materiałów, którymi miałyby operować proponowana przez Radę Adwokacką centralna komórka; natomiast nic nie stoi na przeszkodzie ogłaszaniu w „Palestrze” zgłoszeń adwokatów pragnących wymienić siedzibę z innymi adwokatami.

W dniu 10 stycznia 1959 r. Rada Adwokacka w W. powzięła uchwałę, aby wystąpić do Naczelnej Rady Adwokackiej z wnioskiem o utworzenie centralnej komórki, której zadaniem będzie dokonywanie rejestracji zgłoszeń adwokatów chcących przenieść swą siedzibę do okręgu innej izby, oraz ułatwienie zamiany siedziby przez adwokatów, zamieszkałych na terenie różnych izb, m. i. przez publikowanie stosownych komunikatów w „Palestrze”.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Rada Adwokacka wskazuje na powodowane nadmiernym zagęszczeniem trudności doznawane przez adwokatów przy prze-

noszeniu się z izby do izby i na trafiające się w praktyce wypadki, gdy przeniesienie się adwokata do innej izby połączone jest z zamianą siedziby z innym adwokatem. Zdaniem Rady Adwokackiej utworzenie centralnej komórki rejestrującej zgłoszenia ułatwiłoby znakomicie zamianę siedziby.

Mając na względzie, że realizacja projektu Rady Adwokackiej w W. nie jest możliwa bez uprzedniego zgromadzenia danych co do rozmiarów materiału, którym miałyby operować projektowana centralna placówka, natomiast nie ma przeszkód, aby zgłoszenia adwokatów pragnących zamienić siedzibę były ogłaszane w „Palestrze” — postanowiono udzielić Radzie Adwokackiej wyjaśnienia jak wyżej.